

Skogsförsäkring

Produktguide

Försäkringsvillkor

Pohjola Försäkring

SKOGSFÖRSÄKRING

Produktguiden och försäkringsvillkoren gäller från 1.4.2020.

Våra försäkringstjänster finns alltid tillgängliga

Pohjola Skadehjälp

Skadehjälp berättar vad du ska göra, om en skada inträffar. Kontaktinformation till vår närmaste ersättningspartner finns på adressen skadehjalpen.pohjola.fi eller i OP-mobilen.

OP-mobilen

Som kund i försäkring ser du dina försäkringar och skador i OP-mobilen. Du kan anmäla en skada och ansöka om ersättning i OP-mobilen.

Nättjänsten för försäkringar

Logga in i nättjänsten på webbplatsen **op.fi** eller med dina nätbankskoder. Du kan

- teckna försäkringar
- anmäla en skada och ansöka om ersättning
- göra ändringar i dina försäkringar
- titta på dina försäkringsdokument.

Ring oss

Samtal till servicenumret för försäkringar 0303 0303

- kostar med finländska mobilabonnemang och med abonnemang i det fasta nätet 0,0835 euro/samtal + 0,12 euro/min.

Våra kundsamtal spelas in bl.a. för att säkerställa kvaliteten på kundbetjäningen. Läs mer på uusi.op.fi/dataskydd.

Koncentrera dina ärenden till oss, så får du förmåner.

Då du koncentrerar dina bank- och försäkringsärenden till OP Gruppen

- kan du sköta dina bank- och försäkringsärenden på op.fi eller med OP-mobilen med samma koder.
- kan du som ägarkund samla OP-bonus utöver för dina bankärenden också för Bilskydds- och Måttskyddspremier.
- används bonus som du samlat till exempel för försäkringspremier för hemmet, familjen och fordonen.
- Du kan också få rejäla rabatter på bank- och försäkringsprodukter och på våra tjänster.

Läs mer på op.fi/formaner.

Känner du till värdet på din skog och dess möjligheter?

OP Skog berättar för dig värdet på din skog och hjälper dig att fatta beslut om din egendom.

Läs mer på adressen
www.op-metsa.fi

INNEHÅLL

Produktguide	3
Försäkringsvillkor	6
Bra att veta	15

Skog försäkras med försäkringsavtalet Måttskydd. Försäkringsgivare är Pohjola Försäkring Ab. Skadehjälp erbjuds av Pohjola Försäkring Ab.

I denna produktguide redogör vi för det centrala innehållet i försäkringarna och de viktigaste begränsningarna. Detaljerad information finns i försäkringsvillkoren.

Tillsynsmyndighet: Finansinspektionen, www.fiva.fi

Skogsförsäkringar – produktguide

Skog är en värdefull egendom som hotas av stormar, bränder och sorkar. Du kan förebygga bränder, men stormar och sorkar råar du inte på. Av de skogsskador som vi ersätter orsakas 70–80 % av stormar.

Pohjola Skogsförsäkring tryggar värdet och avkastningen på din skog. Då extrema väderfenomen ökar kan du med en försäkring gardera dig mot plötsliga och oväntade skador som är svåra att förutse.

Skogsförsäkringen ersätter mest stormskador, men andelen insektsskador ökar stadigt.

Med en skogsförsäkring skyddar du:

- trädbestånd och plantbestånd
- timmer och massaved som avverkat samt virke
- plantor som är avsedda att planteras
- avverkningsrester som är avsedda som bioenergi.

Välj skyddsnivå efter ditt behov

Skogsförsäkringen täcker plötsliga och oförutsedda skador. Du kan välja omfattningen på försäkringen bland olika skyddsnivåer:

Skogsförsäkring	Skyddsnivåer					Skogsbrandförsäkring
	↓	↓	↓	↓	↓	
Storm	x	x	x	x	x	
Snö	x	x		x		
Brand, blixtnedslag och efterbevakning	x	x	x			x
Insekter	x					
Översvämning	x					
Stöld eller skadegörelse	x					
Svampsjukdomar	T					
Rådjur*	T					
Harar, gnagare och fåglar	T					

P = ersätter endast skador på plantbestånd och plantor som är avsedda att planteras ut

* Staten betalar ersättning för älgskador till privatpersoner. Staten ersätter inte skador som älgar förorsakar exempelvis staten, kommuner, församlingar eller stiftelser, därför kan dessa företags eller sammanslutningars skogsförsäkringar kompletteras med ett älgskydd. Vi ger gärna mer info!

Vid andra skador än stormskador ersätts förlusten utifrån en skadebedömning eller enligt försäkringsvillkoren. I händelse av stormskador kan du välja ett maximiersättningsbelopp: 16, 23 eller 32 euro per fast kubikmeter (fm³).

- **Avverkningsmogen skog** är särskilt hotad av insekter och storm. Efter en stormskada kan det återstå säljbart trädbestånd, varvid rekommendationen för maximiersättning är 23 eller 32 euro per fast kubikmeter.
- **I en skog som håller på att växa** är risker bl.a. storm eller snö. Rekommendationen för maximiersättning är 32 euro per fast kubikmeter.

- **För skogar där plantbestånd dominerar** kan t.ex. sorkar vara det största hotet. I händelse av stormskador räcker det med en maximiersättning på 16 euro per fast kubikmeter.

En storm som drabbar din skog förstör totalt 3 000 fm³ virke, vars värde före skadan uppgick till 145 000 euro. Skogen ger inte samma mängd stock och massaved som den hade gett före skadan. De ökade drivningskostnaderna minskar också rotpriset. Trädbeståndets värde efter skadan är 70 000 euro. Den verkliga skadan som förorsakats av trädbeståndet var alltså 75 000 euro, dvs. 25 euro/fm³.

Den ersättning som du får beror på vilken maximiersättning du valt i din försäkring.

16 euro/fm³: 48 000 euro – självrisk – förskottsinnehållning

23 euro/fm³: 69 000 euro – självrisk – förskottsinnehållning

32 euro/fm³: 75 000 euro – självrisk – förskottsinnehållning

Skador på trädbestånd och virke

Vi ersätter förlusten, om på grund av en ersättningsgill orsak

- trädbestånd eller virke (minst 15 fm³) förstörs eller blir obrukbart
- timmer och massaved inte kan fås i lika stor utsträckning som man skulle ha fått före skadan
- trädbeståndet måste avverkas innan det uppnått slutavverkningsåldern (skada på förväntningsvärdet). Förväntningsvärdet ersätts i enlighet med Tapio Ab:s anvisningar. En förutsättning för ersättning är att trädbeståndet efter skadan är underproduktivt. Maximiersättningen för stormskador begränsar inte den ersättning som utbetalas för en skada på förväntningsvärdet.

För trädbestånd ersätter vi högst rotpriset och för virke högst priset för virket. Från ersättningen avdrar vi din självrisk och förskottsinnehållningen.

Snön tyngde ned unga, halv vuxna träd som skadades på ett område på ett hektar.

- Trädens värde före skadan var totalt 1 200 euro.
- Skogen konstaterades vara underproduktiv efter skadan.
- En expert från skogsvårdsföreningen räknade ut att tillägget för förväntningsvärdet var 1 320 euro.
- Trädens värde före skadan var således 2 520 euro (1 200 euro + 1 320 euro).
- Trädbeståndets värde efter skadan är 580 euro och i ersättning betalas 1 940 euro (2 520 euro – 580 euro).

Från ersättningen avdras den valda självrisken och förskottsinnehållningen.

Skada på plantbestånd

Vi ersätter de kostnader som förorsakas av att grunda och odla ett plantbestånd då plantor av en ersättningsgill orsak förstörs i den omfattning att en konstgjord beskogning är nödvändig för att eliminera underproduktionen. Det område som ska beskogas ska vara minst 0,5 hektar.

Skador på fröträd

Vi ersätter kostnader för skogsodling om en brand eller storm förstör så många fröträd att konstgjord förnyelse är nödvändig för att undvika underproduktion.

Skador på avverkningsrester

Vi ersätter förlusten enligt gängse värde, när skogsavfall som är avsett som bioenergi insamlats, eller är avsett att insamlas, från ett område som är minst en halv hektar brinner, stjäls eller skadas genom skadegörelse.

Efterbevakning vid brand

Vi ersätter nödvändiga och skäligen kostnader för efterbevakning till följd av skogsbrand från och med det att räddningsledaren har påfört dig ansvaret för efterbevakningen.

Tilläggsydd för skogar på högst fem hektar

Skogsförsäkringen lämpar sig för skogar av alla storlekar.

En försäkring för en skog på högst 5 ha kan utvidgas så att

- du får ersättning, även om det skadade trädbeståndet eller virket är mindre än 15 kubikmeter fast mått
- du får ersättning, även om det område där plantbeståndet förstörts och blir underproduktivt understiger en halv hektar
- vid stormskador finns inte den tidigare nämnda maximiersättningen.

eller

- du får ersättning, även om det skadade trädbeståndet eller virket är mindre än 15 kubikmeter fast mått
- du får ersättning, även om det område där plantbeståndet förstörts understiger 0,5 hektar
- underproduktion är inte ett krav
- vid stormskador finns inte den tidigare nämnda maximiersättningen.
- du får ersättningen som trefaldig.

Från ersättningen avdras den självrisk som du valt och förskottsinnehållningen.

Vad ersätter skogsförsäkringarna inte?

Skogsförsäkringarna ersätter inte skador som

- fått sin början innan försäkringen trädde i kraft
- som har ersatts eller för vilka man kan få ersättning enligt någon garanti, lag eller något annat avtal eller ur offentliga medel
- ersätts ur en skogsförsäkring eller skogsbrandförsäkring av allframtidstyp.

Skogsförsäkringarna ersätter inte heller

- släckningskostnader
- kostnader för efterröjning
- skador föranledda av förorening av luft, mark eller vatten
- kostnader för beskogning som utförs efter att en skada uppkommit på ett trädbestånd
- skador på sågat, hyvlat eller på annat sätt vidareförädlad virke.

Karens vid skador till följd av snö, gnagare och insekter

Betalning av ersättning för skador som förorsakats av snö, gnagare och insekter har begränsats under den första försäkringsperioden.

Skydden i händelse av skador som förorsakats av snö, gnagare och insekter gäller inte under karenperioden. Karensen träder i kraft, om ett skydd tecknas vid följande tider:

- Karensperioden i händelse av skador som förorsakas av snö och gnagare är 1.10–30.4.
- Karensperioden i händelse av skador som förorsakas av insekter är 15.4–30.9.

Skadornas andel av premien tas inte ut för karenperioden, vilket syns i försäkringsbrevet i form av karenrabatt. När karenperioden tagit slut upphör rabatten och skyddet träder i kraft.

Exempel 1:

Ett skydd som täcker insektsskador fogas till försäkringen i maj 2020. Ur försäkringen ersätts då inte insektsskador som har inträffat före 1.10.2020.

Exempel 2:

En försäkring i vilken ingår skydd som täcker skador som förorsakats av snö eller gnagare har beviljats i januari 2020. Försäkringen täcker inte skador som förorsakats av snö eller gnagare före 1.5.2020.

Försäkringens premiesättningsfaktorer

Varje skydd i skogsförsäkringen premiesätts separat så att den så exakt som möjligt korrelerar med risken. På försäkringens totalpris inverkar uppgifter om objektet och de val som gjorts i försäkringsskyddet.

Faktorer som inverkar på premien är när du tecknar en försäkring och när försäkringen gäller

- Skogens eller tomtens exakta areal. Tvinmark och impediment räknas inte med i arealen.
- Plats där skogen finns. Meddela oss skogens fastighetsbeteckning.
- Finns det en gällande skogsplan för skogen?
- Den skydds nivå som du valt i försäkringen
- Självrisken, dvs. hur mycket du själv ska betala om en skada inträffar
- Den maximiersättning som du valt i händelse av stormskador: 16, 23 eller 32 euro/fm³
- Koncentrering av bank- och försäkringsärenden: dina försäkringsräkningar kan bli mindre med OP-bonus.
- Betalningsintervall: då du betalar hela premien på en gång får du 2,5 % rabatt för betalningssättet.

De uppgifter som gäller försäkringen ska vara korrekta. Om det senare framgår att de uppgifter som du gett, exempelvis om arean, är felaktiga eller bristfälliga, kan vi sänka ersättningen, avslå den helt och hållet eller häva avtalet.

Ändring i försäkringspremien

Under försäkringens giltighetstid granskar vi premiesättningsfaktorernas inverkan på premien utgående från de utbetalda ersättningarna och vid behov justerar vi premien för att säkerställa att den motsvarar risken. Vid behov justerar vi dessutom premien årligen utgående från ändringen i skadekostnaderna och av andra orsaker som anges i de allmänna försäkringsvillkoren. Premien för försäkringarna är bunden till det av Naturresursinstitutet årligen justerade skogsförsäkringspremieindexet.

Försäkringsbolaget har utöver vad som anges ovan rätt att göra ändringar i priset, som beror på bestämmelser om bonus, koncentrerings-, preferens- eller ägarkunder eller andra motsvarande bestämmelser som ingår i försäkringen. Försäkringspremien påverkas då försäkringen tecknas och senare också under försäkringens giltighetstid av eventuella kundförmåner och rabatter, vilkas storlek, beviljningsgrunder samt varaktighet och giltighetstider kan ändras, exempelvis då en tidsbestämd rabatt eller en kampanjrabatt upphör.

Sköt om skogen

Skogen ska skyddas enligt de säkerhetsföreskrifter som givits. De ger anvisningar bl.a. gällande faran för skogsbrand, hur virke ska förvaras på avverkningsplatsen och hur man ska ta hand om plantor. Läs mer i säkerhetsföreskrifterna som ingår i försäkringsvillkoren. Om säkerhetsföreskrifterna inte har följts kan ersättningen nedsättas eller helt utebli.

Läs också guiden om hur man bekämpar skador som förorsakas av granbarkborrar på www.skadehjalpen.pohjola.fi.

Om en skada inträffar

Genom mobilen och nätet eller per telefon får du lätt namnet och adressen till vår samarbetspartner som finns nära dig. Samtidigt kan du enkelt anmäla skadan till oss. För anmälan via nätet och mobilen behöver du din nätbanks inloggningskoder och ett nyckeltal.

- skadehjalpen.pohjola.fi
- OP-mobilen
- Nätjänsten för försäkringar på adressen op.fi
- Servicenumret för försäkringar är 0303 0303

Vi inbegär en värdering av det skadade trädbeståndet av skogsvårdsföreningen eller av det skogsbolag du väljer och betalar kostnaderna för värderingen och ersättningen i enlighet med villkoren.

Försäkringsvillkor

Försäkringar avsedda för skog är skogsförsäkringen och skogsbrandförsäkringen.

I skogsförsäkringen kan man genom att utesluta risker välja en försäkringsform som ersätter bara

- storm-, snö- och brandskador och skador till följd av blixtnedslag
- storm- och brandskador samt skador till följd av blixtnedslag
- storm- och snöskador eller
- stormskador.

Den valda försäkringen och försäkringsformen finns antecknad i försäkringsbrevet.

Gemensamma bestämmelser

1 Utvidgning av ansvarsförsäkring och rättsskyddsförsäkring till skogsbruket

Om försäkringstagaren är försäkrad med ansvars- och rättsskyddsförsäkring i Måttskydd täcker

- ansvarsförsäkringen också den försäkrades skadeståndsskyldighet för skogsbruk som bedrivs på skogslägenheten och
- rättsskyddsförsäkring ärenden som hänför sig till ägande och besittning av den försäkrade skogslägenheten eller till skogsbruk som bedrivs på den.

2 Försäkrad egendom

Försäkrad är den skog som hör till den i försäkringsbrevet antecknade lägenheten. Med skog avses trädbestånd och plantbestånd med skogsekonomiskt värde.

Med trädbestånd avses skog där den övre höjden på träden överstiger sju meter. Plantbestånd är skog där den förhärskande trädhöjden är högst sju meter och träden beträffande sin diameter inte fyller måtten för massaved.

Försäkrat är också

- försäkringstagaren tillhörigt virke som avverkats på lägenheten ifråga och som befinner sig på avverkningsplatsen eller på avlägg i skogen eller invid väg och
- plantor som är avsedda för förnyande av försäkrad skog och som finns i ett lager eller som tillfälligt uppbevaras i ett fordon eller i skogen i väntan på att planteras ut
- avverkningsrester som efter avverkningen har samlats in eller som är avsedda att samlas in för att användas för bioenergiändamål och som försäkringstagaren äger och som i enlighet med ett skriftligt avtal ska säljas till en utomstående köpare för att flisas.

Begränsning:

Sågat, hyvlat eller på annat sätt vidareförädlad trävirke är emellertid inte försäkrat.

3 Kärnskada och krig

Skadeförsäkringar ersätter inte skador som förorsakats

- en i atomansvarighetslagen beskriven kärnskada eller av en skada som förorsakats av ett material, en anordning eller ett vapen som baserar sig på en kärnreaktion eller joniserande strålning, oberoende av var skadan inträffat
- av krig eller väpnad konflikt.

Skogsförsäkring

1 Försäkringsfall som ersätts

Försäkringen ersätter plötsliga och oförutsedda direkta sakskador som under dess giltighet har förorsakats av

1.1 stormar på trädbeståndet, plantbeståndet, virket eller plantor som är avsedda att planteras ut.

1.2 snö på trädbeståndet, plantbeståndet, virket eller plantor som är avsedda att planteras ut.

1.3 brand och åverkan som behövs för att släcka branden eller genom blixtnedslag på trädbeståndet, plantbeståndet, virket, plantor som är avsedda att planteras ut eller avverkningsrester.

1.4 insekter, översvämning, tillgrepp eller skadegörelse på trädbestånd, plantbestånd, virke eller plantor som är avsedda att planteras ut. Ersättning för avverkningsrester betalas bara om skadan förorsakats genom tillgrepp eller skadegörelse.

1.5 gnagare, harar, rådjur, fåglar eller svampsjukdomar på plantbeståndet eller plantor som är avsedda att planteras ut.

Alternativa begränsningar av ersättningsområdet

Om detta har antecknats i försäkringsbrevet ersätter försäkringen endast

- skador till följd av storm, snö, brand och blixtnedslag enligt punkterna 1.1, 1.2 och 1.3,
- skador till följd av storm, brand och blixtnedslag enligt punkterna 1.1 och 1.3,
- skador till följd av storm och snö enligt punkterna 1.1 och 1.2,
- skador till följd av storm enligt punkt 1.1

skador på trädbeståndet, plantbeståndet, virket eller plantor som är avsedda att planteras ut.

2 Förutsättningar för att ett skadefall ska ersättas

2.1 Skada på trädbestånd eller virke ersätts om mängden skadat trädbestånd eller virke per försäkringsfall är minst 15 kubik meter fast mått.

2.2 Skada på plantbestånd ersätts om konstgjord besogning är nödvändig för att eliminera den underproduktion som uppstått till följd av skadan, och det sammanhängande området som ska beskogas är minst en halv hektar. Underproduktionen uppskattas utgående från Tapio Ab:s direktiv.

2.3 Förutsättningarna för ersättning i punkterna 2.1 och 2.2 tillämpas inte på skador som uppstått till följd av tillgrepp eller skadegörelse.

2.4 Skada på plantor som är avsedda att planteras ut ersätts om mängden plantor som gått förlorade uppgår till minst den mängd som behövs för att plantera en areal på en halv hektar.

2.5 Skada på avverkningsrester som är avsedda för bioenergi ersätts när den mängd avverkningsrester som förstörts eller tillgripits har samlats in, eller var avsedd att samlas in, på ett område som omfattar minst en halv hektar.

3 Upphörande av förutsättningar för ersättning

3.1 Om så antecknats i försäkringsbrevet, ersätts en skada, även om den vore mindre än vad som förutsätts i punkterna 2.1 och 2.2. Vid skada på plantbeståndet förutsätts dock underproduktion i enlighet med punkt 2.2.

3.2 Om så antecknats i försäkringsbrevet, ersätts skadan oberoende av om de förutsättningar för ersättning som angetts i punkterna 2.1 och 2.2 uppfylls.

4 Skador som inte ersätts

Försäkringen ersätter inte

- 4.1 en skada, om skadefallet har börjat innan försäkringen trädde i kraft
- 4.2 en skada till den del den har ersatts eller ersättning för skadan kan fås enligt någon garanti, lag eller något annat avtal eller ur allmänna medel, ej heller till den del den ersätts ur en skogs- eller skogsbrandförsäkring för all framtid
- 4.3 släckningskostnader eller kostnader för efterröjning
- 4.4 en skada som förorsakats av förorenad luft eller jordmån, eller av förorenat vattendrag
- 4.5 kostnader för besogning som utförs efter att en skada på trädbeståndet uppkommit. Vid storm- eller brandskada på fröträd ersätts dock skogsodlingskostnader i en situation som avses i punkt 4.2 i ersättningsbestämmelserna.

Skogsbrandförsäkring

1 Försäkringsfall som ersätts

Försäkringen ersätter plötsliga och oförutsedda direkta sakskador som under dess giltighet har förorsakats av

- brand och åverkan som krävs för att släcka branden
- blixtnedslag

skador på trädbeståndet, plantbeståndet, virket, plantor som är avsedda att planteras ut eller avverkningsrester.

2 Förutsättningar för att ett skadefall ska ersättas

2.1 Skada på trädbestånd eller virke ersätts om mängden skadat trädbestånd eller virke per försäkringsfall är minst 15 kubikmeter fast mått.

2.2 Skada på plantbestånd ersätts om konstgjord besogning är nödvändig för att eliminera den underproduktion som uppstått till följd av skadan, och det sammanhängande området som ska beskogas är minst en halv hektar. Underproduktionen uppskattas utgående från Tapio Ab:s direktiv.

2.3 Skada på plantor som är avsedda att planteras ut ersätts om mängden plantor som gått förlorade uppgår till minst den mängd som behövs för att plantera en areal på en halv hektar.

2.4 Skada på avverkningsrester som är avsedda för bioenergi ersätts när den mängd avverkningsrester som förstörts har samlats in, eller var avsedd att samlas in, på ett område som omfattar minst en halv hektar.

3 Skador som inte ersätts

Försäkringen ersätter inte

3.1 en skada, om skadefallet har börjat innan försäkringen trädde i kraft

3.2 en skada till den del den har ersatts eller ersättning för skadan kan fås ur allmänna medel, ej heller till den del den ersätts ur en skogs- eller skogsbrandförsäkring för all framtid

3.3 släckningskostnader eller kostnader för efterröjning

3.4 en skada som förorsakats av förorenad luft eller jordmån, eller av förorenat vattendrag

3.5 kostnader för besogning som utförs efter att en skada på trädbeståndet uppkommit. Vid brandskada på fröträd ersätts dock skogsodlingskostnader i en situation som avses i punkt 4.2 i ersättningsbestämmelserna.

Säkerhetsföreskrifter för skogsförsäkringen och skogsbrandförsäkringen

1 Säkerhetsföreskrifternas betydelse

Den försäkrade ska iakttä de säkerhetsföreskrifter som ges i försäkringsbrevet, försäkringsvillkoren eller annars skriftligen. Om den försäkrade underlåter att följa säkerhetsföreskrifterna, kan ersättningen minska eller kravet på ersättning avslås enligt punkt 6 i de allmänna avtalsvillkoren.

2 Öppen eld

Det är förbjudet att göra upp öppen eld utan erforderligt tillstånd. Lägereld eller med sådan jämförbar öppen eld får inte göras upp då omständigheterna, t.ex. på grund av torka eller av annan orsak, är sådana att faran för skogsbrand är uppenbar.

Öppen eld ska hållas under ständig uppsikt och släckas med yttersta omsorg. På plats för öppen eld ska finnas den släckningsutrustning som behövs.

3 Insekt- och svampskador

För att undvika insekt- och svampskador ska man göra såsom det föreskrivs i lagen om bekämpning av skogsskador (1087/2013).

I den aktuella lagen finns bestämmelser inom vilken tid borrhärdsvirke ska borttransporteras från avverkningsplatser och avlägg och vilka alternativa metoder som finns, t.ex. att barka virket.

I lagen anges också i vilka situationer och inom vilken tid skadade borrhärd, exempelvis efter en storm ska borttransporteras från skogsbestånd och avlägg.

Vidare föreskrivs i lagen om borttransport av stamdelar och stubbar av tall och gran från skogsbestånd och avlägg.

4 Stöld och skadegörelse

För att undvika stöld och skadegörelse får man inte förvara plantor som är försäkringsobjekt vid en allmän väg eller på ett i övrigt synligt ställe utan tillsyn.

Säkerhetsföreskrifter för skogsförsäkringen och skogsbrandförsäkringen

1 Ansökan om ersättning

1.1 Utredning av försäkringsfallet

Den ersättningsökande ska omedelbart underrätta försäkringsbolaget om försäkringsfallet. Detta kan göras genom att fylla i försäkringsbolagets skadeanmälan.

Den som yrkar på ersättning ska till försäkringsbolaget överlämna sådana handlingar och uppgifter som behövs för utredningen av försäkringsbolagets ansvar. Hit hör de handlingar och uppgifter med vilkas hjälp det kan konstateras om en skada har inträffat, hur stor den är och till vem ersättningen ska betalas. T.ex. polisundersökningsprotokoll, anmälan om brott, gravationsbevis och utredning om in-teckningshavare kan behövas. Ett brott ska utan dröjsmål anmälas till polisen på brottsorten.

1.2 Handlingarna och kostnaderna för dessa

Polisundersökningsprotokoll ska på begäran tillställas försäkringsbolaget. Bolaget ersätter lösenavgifterna för polisundersökningsprotokoll och andra av myndigheter utfärdade intyg som bolaget begärt för skaderegleringen.

Om försäkringsbolaget för skaderegleringen begär en värdering av sakkunnig, ersätts de därav föranledda kostnaderna. För att utreda omfattningen av skadan kan bolaget begära ett mättningsbevis med enhetspris eller ett föryttringsintyg för påseende.

1.3 Skadeinspektion

Försäkringsbolaget ska beredas tillfälle att inspektera skadorna innan skadeområdet röjs, skadade träd undanröjs eller andra åtgärder som kan försvåra fastställandet av skadorna vidtas.

En inspektion eller värdering av skadan som försäkringsbolaget företar är inte ett bevis på att skadan ersätts på basis av försäkringen.

2 Maximalt ersättningsbelopp

Försäkringen ersätter sådan skada på trädbestånd eller virke som uppkommit genom

- att det förstörts
- att det blivit obrukbart, eller
- att trädbestånd eller virke förvandlas på grund av skadan till ett virkessortiment med lägre rotpris (förskjutning av virkessortiment).

Därutöver ersätts ökade kostnader för avverkning och drivning.

För trädbestånd ersätts högst rotpriset och för virke högst priset för virket. Om trädbeståndet förstörs i sin helhet så att något restvärde inte återstår, ersätts ökade kostnader för avverkning och drivning även om de överstiger rotpriset för trädbeståndet. Den ersättning för ökade avverknings- och drivningskostnader som överstiger rotpriset uppgår dock till högst 20 procent av rotpriset.

Skada som uppkommit till följd av att plantbestånd förstörts ersätts i enlighet med Tapio Ab:s direktiv.

Masurbjörkar jämställs med vartbjörkar och julgransodlingar med granplanteringar.

Vid skador som förorsakats av storm är maximiersättningen per kubikmeter fast mätt skadat trädbestånd det eurobelopp som antecknats i försäkringsbrevet.

3 Självrisk

Försäkringstagaren har vid varje försäkringsfall en i försäkringsbrevet antecknad självrisk av skadebeloppet. Även då maximiersättningsgränsen tillämpas vid stormskador, avdras denna självrisk från ersättningen enligt maximiersättningsgränsen.

4 Kostnader som ersätts utöver sakskada

4.1 Ersättning av förväntningsskada

Försäkringen ersätter utöver en sakskada som förväntningsskada även en förlust som förorsakats på grund av för tidig avverkning av ett skadat trädbestånd till följd av en ersättningsbar skada. Även då maximiersättningsgränsen tillämpas vid stormskador ersätts dessutom en förväntningsskada som uppkommit. Med trädbeståndets förväntningsvärde avses dess nuvärde som beräknas på basis av de avverkningsinkomster som erhålls för trädbeståndet i framtiden.

Skada på förväntningsvärdet ersätts i enlighet med Tapio Ab:s anvisningar.

För att skadan på förväntningsvärdet skall ersättas krävs att trädbeståndet på grund av skadan ger underproduktion i enlighet med Tapio Ab:s direktiv.

4.2 Skogsodlingskostnader vid storm- och brandskador på fröträd

Försäkringen ersätter kostnader för skogsodling om stormen faller eller en brand förstör så många fröträd att konstgjord förnyelse är nödvändig för att undvika underproduktion. Konstgjord förnyelse ersätts om naturlig förnyelse i den gällande skogbruksplanen har antecknats som det förnyelsesätt som i första hand rekommenderas för ifrågavarande areal och om förnyelsen har gjorts i enlighet med anvisningar som givits av en yrkesman inom skogsbranschen. Ett villkor är bland annat att det har lämnats kvar tillräckligt många fröträd, att de har grupperats rätt och att markberedning har utförts på den areal som är avsedd att förnyas eller att det i anmälan om användning av skog har antecknats att markberedning skall utföras.

Skadan ersätts enligt kostnaderna för skogssådd. Ett villkor för erhållande av ersättning är att ifrågavarande areal är försäkrad med en försäkring som ersätter storm- eller brandskada och ersättning utbetalas även om mängden skadat trädbestånd understiger den kvantitet på 15 kubikmeter fast mätt som är en förutsättning för erhållande av ersättning.

Kostnaderna ersätts inte om fröträden faller till följd av storm eller en brandskada inträffar efter det att fem fulla kalenderår har förflutit från året då huggningen till fröträdsställning skedde.

4.3 Ersättning för efterbevakning och andra avvärjningsåtgärder

Försäkringen ersätter utöver sakskada

- nödvändiga och skäliga kostnader för efterbevakning från och med det att räddningsledaren har påfört skogsägaren ansvaret för efterbevakningen och
- skäliga kostnader som har föranletts av åtgärder som försäkringstagaren själv har vidtagit i syfte att avvärja och begränsa en skogsbrand.

5 Ersättning för skador

5.1 Grunder för fastställande av ersättningsbeloppet

Grunden för ersättningsbeloppet utgör trädbeståndets avverkningsvärde, virkespriset eller kostnadsvärdet på plantbeståndet.

Om egendomen även har ett värde efter skadan, beaktas detta och avdras vid beräkningen av ersättningen. Restvärdet fastställs enligt samma grunder som värdet före skadan.

Med trädbeståndets avverkningsvärde avses det rotpris som beståndet skulle ha inbringat om det sålts som gängse virkessortiment enligt den prisnivå som vid skadetidpunkten rådde på skadeorten.

Med priset på virke avses det försäljningspris som fås för avverkat virke enligt den prisnivå som vid skadetidpunkten rådde på den ort där skadan uppkom.

Med plantbeståndets kostnadsvärde avses kostnaderna för anläggning och uppdrivning av plantbestånd.

Skada på avverkningsrester som är avsedda för bioenergi ersätts enligt minskningen i det gängse värdet. Skadans storlek bestäms genom att man räknar ut avverkningsresternas verkliga värde omedelbart före och efter skadan.

5.2 Ersättningsgrunder för skyddsområden

Om ekonomiskt nyttjande av skogsbruksmark som utgör försäkringsobjekt betydligt har begränsats med stöd av någon lag, förordning eller något avtal, kan ersättningen minskas så att den motsvarar de avverkningsmöjligheter som de facto fanns i skogen vid skadetillfället.

5.3 Inverkan av oriktiga eller bristfälliga uppgifter

Om försäkringstagaren lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter för beräkning av premien och en för liten premie därför uppburits, ersätter försäkringen bara en så stor del av skadebeloppet minskat med självrisken som förhållandet mellan den uppburna premien för försäkringsobjektet och den på riktiga grunder fastställda premien utvisar.

5.4 Ersättning för estetiskt värde

Om en koefficient för det estetiska värdet antecknats i försäkringsbrevet, beräknas skadebeloppet genom att koefficienten för det estetiska värdet multipliceras med avverkningsvärdet om det rör sig om trädbestånd och med kostnadsvärdet om skadan gäller plantbestånd.

6 Ersättning för inteckningsbar egendom

Om ersättning betalas för egendom i vilken fastighetsinteckning har fastställts, har fastighetsägaren rätt (JB 17:8) att lyfta försäkringsersättningen om

- han inom skälig tid reparerat skadan
- han ställt säkerhet för att ersättningen används för att förnya eller reparera fastigheten
- ersättningsbeloppet är ringa i förhållande till fastighetens värde eller
- det är uppenbart att lyftandet av ersättningen inte äventyrar fordringsägarens möjlighet att inkassera sin fordring.

7 Mervärdesskatt

Vid beräkningen av skadebeloppet beaktas bestämmelserna om mervärdesskatt.

Om försäkringsersättningen ska anses vara sådan inkomst som träder i stället för momspliktig inkomst i näringsverksamhet, utbetalas ersättningen momsfri.

Allmänna avtalsvillkor

De allmänna avtalsvillkoren tillämpas på alla försäkringar som ingår i försäkringsavtalet.

De allmänna avtalsvillkoren innehåller väsentliga stadganden ur lagen om försäkringsavtal (543/94). Paragraferna inom parentes hänvisar till de aktuella paragraferna i lagen om försäkringsavtal. På det här försäkringsavtalet tillämpas emellertid också sådana stadganden i lagen om försäkringsavtal som inte återges i de här allmänna avtalsvillkoren. Till den del som de här allmänna avtalsvillkoren avviker från de dispositiva bestämmelserna i lagen om försäkringsavtal tillämpas på försäkringsavtalet dessa allmänna avtalsvillkor.

1 Begrepp (2 § och 6 §)

Försäkringstagare är den som ingått ett försäkringsavtal med försäkringsgivaren.

Försäkringsgivare för livförsäkringar är OP-Livförsäkrings Ab. För andra försäkringar är försäkringsgivaren Pohjola Försäkring Ab. I dessa villkor används benämningen försäkringsbolaget för försäkringsgivarna. I försäkringsbrevet anges avtalets försäkringsgivare.

Den försäkrade är den som är föremålet för en personförsäkring eller den till förmån för vilken en skadeförsäkring gäller.

Försäkringsperiod är den för försäkringen avtalade giltighetstiden, vilken antecknats i försäkringsbrevet. Ett försäkringsavtal fortsätter en avtalad försäkringsperiod i sänder, om inte någondera avtalsparten säger upp avtalet.

Premieperiod är den period för vilken premie enligt överenskommelse ska betalas regelbundet.

Försäkringsfall är den händelse till följd av vilken ersättning betalas ur försäkringen.

Med **skadeförsäkring** avses en försäkring som tecknas för ersättning av en förlust som förorsakas av en sakkada, en skadeståndsskyldighet eller någon annan förmögenhetsskada.

Med en **personförsäkring** avses en försäkring som gäller fysiska personer.

Med en **gruppförsäkring** avses en försäkring där de försäkrade är medlemmarna i en grupp som nämns i försäkringsavtalet och där försäkringstagaren betalar hela premien.

2 Information som ska lämnas innan försäkringsavtalet ingås

2.1 Försäkringstagarens och den försäkrades upplysningsplikt (22 §)

Försäkringstagaren och den försäkrade ska innan försäkringen beviljas ge korrekta och fullständiga svar på försäkringsbolagets frågor, vilka kan ha betydelse för bedömningen av försäkringsbolagets ansvar. Försäkringstagaren och den försäkrade ska dessutom under försäkringsperioden utan obefogat dröjsmål korrigera upplysningar som de lämnat försäkringsbolaget och som de konstaterat vara oriktiga eller bristfälliga.

2.2 Åsidosättande av upplysningsplikten vid skadeförsäkring (23 §, 34 §)

Om försäkringstagaren eller den försäkrade vid uppfyllandet av sin upplysningsplikt har förfarit svikligt, är försäkringsavtalet inte bindande för försäkringsbolaget. Försäkringsbolaget har rätt att behålla de betalda premierna också om försäkringen förfaller.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av oaktamhet som inte kan anses vara ringa har åsidosatt sin upplysningsplikt vid skadeförsäkring, kan ersättningen nedsättas eller kravet på ersättning avslås. Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller kravet på ersättning avslås ska det beaktas vilken betydelse den omständighet, som den av försäkringstagaren eller den försäkrade lämnade oriktiga eller bristfälliga uppgiften gällt, har haft för uppkomsten av skadan. Därtill ska beaktas försäkringstagarens och den försäkrades eventuella uppsåt eller arten av hans oaktamhet samt förhållandena i övrigt.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och premien på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats, ska förhållandet mellan den avtalade premien och premien beräknad enligt riktiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning nedsätts. Mindre avvikelser mellan den uppgift som getts och en fullständig uppgift ger dock inte rätt till nedsättning av försäkringser-sättningen.

Exempelvis ska i bilförsäkringen som fordonets innehavare anges den faktiska användaren av försäkringsobjektet och som ägare eller innehavare av fordonet får inte anmälas en person som inte motsvarar verkligheten (s.k. bulvan).

2.3 Åsidosättande av upplysningsplikten vid personförsäkring (24 §)

Om försäkringstagaren eller den försäkrade vid uppfyllandet av sin upplysningsplikt har förfarit svikligt, är försäkringsavtalet inte bindande för försäkringsbolaget. Försäkringsbolaget har rätt att behålla de betalda premierna också om försäkringen förfaller.

Försäkringsbolaget är fritt från ansvar, om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av oaktamhet som inte kan anses vara ringa har åsidosatt sin upplysningsplikt vid personförsäkring och försäkringsbolaget inte överhuvudtaget skulle ha beviljat försäkring om det hade fått korrekta och fullständiga svar. Om försäkringsbolaget skulle ha beviljat försäkring men endast mot högre premie eller annars på andra villkor än de avtalade, begränsas försäkringsbolagets ansvar till vad som motsvarar den avtalade premien eller de villkor enligt vilka försäkringen skulle ha beviljats.

Om de ovan nämnda påföljderna av åsidosättande av upplysningsplikten skulle leda till uppenbar oskälighet för försäkringstagaren eller någon annan som är berättigad till försäkringsersättning kan påföljderna jämkas.

3 Inträdandet av försäkringsbolagets ansvar och försäkringsavtalets giltighet

3.1 Ansvarets inträdande (11 §)

Försäkringsbolagets ansvar inträder när försäkringsbolaget eller försäkringstagaren ger eller sänder ett antagande svar på den andra avtalspartens anbud, om ingen annan tidpunkt har avtalats enskilt med försäkringsbolaget.

Förutsättningen för att försäkringsbolagets ansvar ska inträda är att premien för försäkringsperioden är betald

- alltid då det är fråga om en Sportskyddsförsäkring eller en tidsbestämd reseförsäkring
- om försäkringsbolaget uppställt som villkor för att en fortgående reseförsäkring ska träda i kraft att premien för den första försäkringsperioden är betald eller
- om det finns särskild anledning, till exempel att försäkringstagaren tidigare har försummat att betala premier.

En anteckning om betalningsförutsättningen ska göras på premiefakturan.

3.2 Grunder för beviljande av försäkring

Premien och de övriga avtalsvillkoren bestäms på grundval av försäkringsavtalets huvudförfallodag. Om en ny försäkring ansluts till avtalet, bestäms premien och de övriga avtalsvillkoren för den nya försäkringen på grundval av den nya försäkringens begynnelsestidpunkt.

Vid personförsäkring bedöms den försäkrades hälsotillstånd och räknas hans ålder enligt hälsotillståndet och åldern vid den tidpunkt då ansökningshandlingarna lämnades in eller sändes till försäkringsbolaget. Försäkringsbolaget avslår inte en ansökan om personförsäkring på den grunden att ett försäkringsfall har inträffat eller att hälsotillståndet hos den person, för vilken försäkring söks, har försämrats efter det att ansökningshandlingarna lämnats in eller sänts till försäkringsbolaget.

3.3 Försäkringsavtalets giltighet (16 § och 17 §)

Ett försäkringsavtal för en skadeförsäkring gäller efter den första försäkringsperiodens utgång för en avtalad försäkringsperiod i sänder, om inte försäkringstagaren eller försäkringsbolaget säger upp avtalet.

Ett försäkringsavtal för en personförsäkring gäller efter den första premieperiodens utgång för en avtalad premieperiod i sänder, om inte försäkringstagaren eller försäkringsbolaget säger upp avtalet. Denna uppsägningsrätt har försäkringsbolaget dock inte vid livförsäkring eller invaliditetsförsäkring på vilka tillämpas försäkringsvillkoren för Försäkringar som tagits bort från försäljning.

Försäkringsavtalet kan upphöra att gälla också av andra orsaker, vilka nämns senare i punkterna 4.2 och 14.

En försäkring kan också vara tidsbestämd, varvid den gäller under en avtalad försäkringsperiod. Försäkringen kan dock upphöra under försäkringsperioden av de orsaker som nämns senare i punkterna 4.2 och 14.

Om vid en tidsbestämd reseförsäkring returrestan till hemlandet försenas av orsaker som är oberoende av den försäkrade, förlängs försäkringens giltighetstid med 48 timmar.

Den Krisskyddsförsäkring som kan tecknas i anslutning till trafikförsäkringen är i kraft högst lika länge som den trafikförsäkring som utgör försäkringens grunddel.

4 Försäkringspremie

4.1 Premiebetaltning (38 §)

Premien ska betalas inom en månad efter det att försäkringsbolaget sänt en premiefaktura till försäkringstagaren eller uppgift om förfallodagen för betalningen.

Alla premier som hör till försäkringsavtalet sammanslås till en premie som faktureras i en eller flera poster i enlighet med avtalet. Om en premie som är en följd av en ändring i avtalet inte sammanslagits med de tidigare överenskomna posterna, faktureras denna premie separat. En premie som har betalats till ett försäkringsavtal fördelas mellan alla de försäkringar som ingår i avtalet i det förhållande som betalningen och debiteringen utvisar så att alla fortlöpande försäkringar gäller till samma datum.

Om försäkringstagarens betalning inte täcker försäkringsbolagets alla premiefordringar, har försäkringstagaren rätt att bestämma vilka premiefordringar som ska avkortas med det belopp han betalar. Försäkringstagarens betalning används dock i första hand i enlighet med referensuppgifterna på fakturan, om inte försäkringstagaren i samband med betalningen skriftligen har meddelat något annat.

4.2 Dröjsmål med premien (39 §)

Om försäkringstagaren helt eller delvis har försummat att betala premien inom den tid som nämns i punkt 4.1, har försäkringsbolaget rätt att säga upp hela försäkringsavtalet att upphöra 14 dagar efter det att uppsägningsmeddelandet avsänts. Ett försäkringsbolag som anges i punkt 1 kan också säga upp försäkringsavtalet för ett annat försäkringsbolags del.

Om försäkringstagaren betalar hela premien före uppsägningstidens utgång, upphör försäkringen likväl inte när uppsägningstiden löper ut. Försäkringsbolaget ska nämna om denna möjlighet i uppsägningsmeddelandet.

Om försummelsen att betala premien har berott på att försäkringstagaren råkat i betalningssvårigheter på grund av sjukdom eller arbetslöshet eller av någon annan särskild orsak, huvudsakligen utan egen förskyllan, upp-

hör försäkringen trots uppsägningen först 14 dagar efter det att hindret bortfallit. Försäkringen upphör dock senast tre månader efter uppsägningstidens utgång. I meddelandet om uppsägning ska försäkringsbolaget också nämna om den möjligheten att försäkringen kan fortsätta att gälla som tidsbestämd. Försäkringstagaren ska senast inom uppsägningstiden skriftligen meddela försäkringsbolaget om betalningssvårigheterna.

Om premien inte betalas inom den ovan i punkt 4.1 avsedda utsatta tiden, ska för dröjsmålstiden betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen.

Försäkringsbolaget har rätt till ersättning enligt lagen om indrivning av fordringar för kostnader som indrivning av premien har förorsakat. Om premier drivs in på rättslig väg, har försäkringsbolaget även rätt till lagstadgade rättegångsavgifter och rättegångskostnader.

Försäkringsbolaget kan överföra indrivningen av sin fordran till en tredje part.

4.3 Minimipremie

Den premie inklusive skatter som debiteras för en försäkringsperiod motsvarar alltid minst den minimipremie som särskilt har fastställts i försäkringsbrevet eller produktguiden för varje försäkringsgren.

Med försäkringsperiod avses en tidsperiod på högst ett år, under vilken försäkringen enligt avtalet är i kraft en period åt gången.

4.4 Återbetalning av premie när avtalet upphör (45 §)

Om försäkringen upphör före avtalad tidpunkt, har försäkringsbolaget rätt till premie endast för den tid under vilken bolagets ansvar varit i kraft. Återstoden av den redan betalda premien ska återbetalas till försäkringstagaren.

Vid beräkning av den premie som ska återbetalas räknas giltighetstiden i dagar enligt den försäkringsperiod som premien avser.

Årspotem för försäkringar med åretruntpremiesättning fördelas på de olika månaderna enligt risk och då försäkringen upphör återbetalas återstoden av premien för den försäkringsperiod som redan betalats.

Premie återbetalas dock inte i sådana fall som nämns nedan i denna punkt eller om försäkringstagaren eller den försäkrade förfarit svikligt i sådana fall som avses i punkt 2.2 eller 2.3. Premien återbetalas dock inte separat, om den premie som ska återbetalas är mindre än det eurobelopp som anges i lagen om försäkringsavtal.

Premien för den första försäkrings- eller premieperioden är emellertid alltid minst den minimipremie som fastställts i försäkringsbrevet eller produktguiden i de försäkringar, där skaderisken eller skötselkostnaderna för försäkringen är som störst i början av försäkringens giltighetstid. Även för de perioder som följer på den första försäkrings- eller premieperioden kan en minimipremie som motsvarar skötselkostnaderna för försäkringen tas ut.

4.5 Kvittning mot premie som ska återbetalas

Försäkringsbolaget kan dra av obetalda förfallna premier och andra förfallna fordringar hos försäkringsbolaget från en premie som ska återbetalas. För Måttskyddsförsäkringar kan dessutom göras en kvittning för alla de försäkringsbolags del som kan vara försäkringsgivare i Måttskyddsavtalet.

5 Försäkringstagarens upplysningsplikt vid fareökning (26 §, 27 § och 34 §)

5.1 Fareökning vid skadeförsäkring

Försäkringstagaren ska meddela försäkringsbolaget, om det i de förhållanden som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks eller i de omständigheter som antecknats i försäkringsbrevet skett en sådan förändring som innebär en väsentlig fareökning och som försäkringsgivaren inte kan anses ha beaktat när försäkringsavtalet ingicks. Försäkringstagaren ska underrätta försäkringsbolaget om en sådan förändring senast en månad efter det att han erhållit det första årsmeddelandet efter förändringen. Försäkringsbolaget ska påminna försäkringstagaren om denna skyldighet i årsmeddelandet.

Fareökande förändringar är till exempel att försäkringsobjektet repareras, ändras eller utvidgas, att användningen av försäkringsobjektet ändras, att det överläts för användning till någon annan än de försäkrade för en längre fortlöpande period än tre månader eller att det flyttas till utrymmen som inte är hemliknande.

Ändringar som ökar risken för fordonsförsäkringar kan vara exempelvis att fordonets användningsändamål ändras till tillståndspliktig användning eller att det används för uthyrning, att fordonets hemort ändras eller att fordonet huvudsakligen används utomlands eller att motorn får ökad effekt eller att den byts mot en större.

För yrkesansvarsförsäkringens del kan fareökande förändringar vara exempelvis att verksamhetens art eller omfattning ändras.

För hästförsäkringens del kan fareökande förändringar vara exempelvis att en häst som uppgivits användas för avelsbruk tas i tävlingsbruk.

För båtörsäkringens del kan fareökande förändringar vara exempelvis en ändring av båtens användningsändamål för yrkesbruk eller för uthyrning, ändring av båtens konstruktion för tävlingsändamål eller ökning av båtens motoreffekt med över 20 % jämfört med den effekt som angetts i försäkringsavtalet.

Om försäkringstagaren vid skadeförsäkring uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har underlåtit att anmäla om fareökningen, kan ersättningen nedsättas eller kravet på ersättning avslås. Vid

bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller kravet på ersättning avslås ska det beaktas, vilken betydelse den förändrade omständighet som ökade faran har haft för uppkomsten av skadan. Därtill ska beaktas eventuellt uppsåt hos försäkringstagaren eller arten av hans oaksamhet samt förhållandena i övrigt.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och premien på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats, ska förhållandet mellan den avtalade premien och premien beräknad enligt riktiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning nedsätts. Mindre avvikelser mellan den uppgift som getts och en fullständig uppgift ger dock inte rätt till nedsättning av försäkringserättningen.

5.2 Fareökning vid personförsäkring

Försäkringstagaren ska meddela försäkringsbolaget, om det i de omständigheter som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks och som är av betydelse för bedömningen av försäkringsbolagets ansvar, har skett förändringar som innebär fareökning, t.ex. ifråga om den försäkrades yrke, fritidsintressen eller boningsort, eller om annat försäkringskydd upphört. En fareökande förändring kan också till exempel vara att den försäkrade fortlöpande vistas utomlands i mer än ett år. Försäkringstagaren ska underrätta försäkringsbolaget om en sådan förändring senast en månad efter det att han erhållit det första årsmeddelandet efter förändringen. Om förändring i hälsotillståndet behöver inte meddelas. Försäkringsbolaget ska påminna försäkringstagaren om denna skyldighet i årsmeddelandet.

Om försäkringstagaren vid personförsäkring uppsätligen eller av oaksamhet som inte kan anses vara ringa har underlåtit att meddela riskökningen, och försäkringsbolaget på grund av de förändrade omständigheterna inte skulle ha hållit försäkringen i kraft, är försäkringsbolaget fritt från ansvar. Om försäkringsbolaget emellertid hade fortsatt försäkringen men endast mot högre premie eller annars på andra villkor, begränsar sig försäkringsbolagets ansvar till vad som hade motsvarat premien eller de villkor, enligt vilka försäkringen skulle ha fortsatt.

Om de ovan nämnda påföljderna av åsidosättande av upplysningsplikten skulle leda till uppenbar oskälighet för försäkringstagaren eller någon annan som är berättigad till försäkringsersättning kan påföljderna jämkas.

6 Skyldighet att förhindra och begränsa uppkomst av skada vid skadeförsäkring

6.1 Skyldighet att iaktaga säkerhetsföreskrifter (31 § och 34 §)

Den försäkrade ska iaktaga de säkerhetsföreskrifter som ingår i försäkringsbrevet eller försäkringsvillkoren eller i övrigt har givits skriftligen. Om den försäkrade uppsätligt eller av oaksamhet som inte kan anses vara ringa har underlåtit att iaktaga säkerhetsföreskrifterna, kan ersättningen nedsättas eller kravet på ersättning avslås. Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller kravet på ersättning avslås ska det beaktas vilken betydelse åsidosättandet av säkerhetsföreskrifterna har haft för uppkomsten av skadan. Därtill ska beaktas eventuellt uppsåt hos den försäkrade eller arten av hans oaksamhet samt förhållandena i övrigt.

6.2 Skyldighet att avväja och begränsa en skada (räddningsplikt) (32 §, 34 § och 61 §)

När ett försäkringsfall inträffar eller är omedelbart hotande ska den försäkrade efter förmåga vidta åtgärder för att avväja och begränsa skadan. Om skadan förorsakats av en utomstående, ska den försäkrade vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bevaka försäkringsbolagets rätt gentemot skadevällaren. Den försäkrade ska till exempel försöka klarlägga skadevällarens identitet. Om skadan har förorsakats genom straffbar gärning, ska den försäkrade ofördröjligen meddela polismyndigheterna detta och i domstol kräva straff för brottsförövaren, om försäkringsbolagets fördel så kräver. Den försäkrade ska även i övrigt iaktaga de föreskrifter som försäkringsbolaget utfärdat för att avväja och begränsa en skada.

Ifråga om fordonsförsäkringar ska den försäkrade omedelbart anmäla en brand-, stöld- eller skadegörelseskada samt en sammanstötning med ett annat hjordjur än en ren till polismyndigheten på skadeorten. Den försäkrade ska också meddela polismyndigheterna i Finland om ett fordon stulits eller förkommit utomlands. Om försäkringsbolaget så kräver, ska polisundersökning företas även annars och protokollet över undersökningen tillställas försäkringsbolaget.

Om fordonets nycklar eller motsvarande utrustning, såsom nyckelkort, som behövs för att starta ett fordon förkommer ska startspärren utan dröjsmål omkodas så att de nycklar som förkommit inte kan användas för att starta fordonet. Innan omkodningen utförs ska fordonet låsas med en mekanisk låsningsutrustning, som inte kan öppnas med den fordonsnyckel som förkommit.

Försäkringsbolaget ersätter skäliga kostnader för uppfyllande av ovan nämnda räddningsplikt även om försäkringsbeloppet därigenom skulle överskridas.

Om den försäkrade uppsätligt eller av oaksamhet som inte kan anses vara ringa har åsidosatt sin ovan avsedda räddningsplikt, kan ersättningen till honom nedsättas eller hans krav på ersättning avslås. Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller kravet på ersättning avslås ska det beaktas vilken betydelse åsidosättandet har haft för uppkomsten av skadan. Därtill ska beaktas eventuellt uppsåt hos den försäkrade eller arten av hans oaksamhet samt förhållandena i övrigt.

6.3 Underlåtelse att iaktaga säkerhetsföreskrifter och åsidosättande av räddningsplikten (31 § och 32 §)

Vid ansvarsförsäkring nedsätts inte ersättningen eller avslås inte kravet på ersättning på grund av den försäkrades oaksamhet.

Om den försäkrade emellertid har underlåtit att iaktaga säkerhetsföreskrifterna eller åsidosatt sin räddningsplikt uppsätligt eller av grov oaksamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller narkotika har inverkat på försummelsen, kan ersättningen nedsättas eller kravet på ersättning avslås.

Om den försäkrade har underlåtit att iaktaga säkerhetsföreskrifterna eller åsidosatt sin räddningsplikt av grov oaksamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller narkotika har inverkat på försummelsen, betalar försäkringsbolaget dock från en ansvarsförsäkring till skadelidande fysisk person den del av ersättningen som denne inte har kunnat indriva till följd av att den försäkrade vid utsökning eller konkurs befunnits vara insolvent.

7 Förorsakande av försäkringsfall

7.1 Skadeförsäkring (30 § och 34 §)

Försäkringsbolaget är fritt från ansvar gentemot en försäkrad som har förorsakat försäkringsfallet uppsätligen.

Om den försäkrade har förorsakat försäkringsfallet av grov oaksamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller narkotika har inverkat på försäkringsfallet, kan ersättningen till honom nedsättas eller hans krav på ersättning avslås.

Vid bedömningen av om ersättningen i ovan nämnda fall ska nedsättas eller kravet på ersättning avslås ska det beaktas vilken betydelse den försäkrade personens åtgärd har haft för uppkomsten av skadan. Därtill ska beaktas eventuellt uppsåt hos den försäkrade eller arten av hans oaksamhet samt förhållandena i övrigt.

Om i motorfordonsförsäkringar den försäkrade vid tidpunkten för försäkringsfallet har framfört fordonet i ett sådant tillstånd att alkoholhalten i hans eller hennes blod under körningen eller därefter uppgår till minst 1,2 promille eller han eller hon har minst 0,53 milligram alkohol per liter i sin utandningsluft, eller hans eller hennes förmåga att utföra de prestationer som uppgiften kräver är kännbart nedsatt av påverkan av något annat berusningsmedel än alkohol, eller av samverkan mellan alkohol och något annat berusningsmedel, ersätts den personskada han eller hon tillfogats endast till den del som övriga omständigheter bidragit till skadan.

Om den försäkrade vid tidpunkten för skadefallet har framfört fordonet i ett sådant tillstånd att alkoholhalten i hans eller hennes blod under körningen eller därefter uppgår till minst 0,5 promille eller han eller hon har minst 0,22 milligram alkohol per liter i sin utandningsluft, eller hans eller hennes förmåga att utföra de prestationer som uppgiften kräver är nedsatt av påverkan av något annat berusningsmedel än alkohol, eller av samverkan mellan alkohol och något annat berusningsmedel, sänks ersättningen i proportion till hans eller hennes andel i skadan.

Om den försäkrade i en ansvarsförsäkring har förorsakat försäkringsfallet av grov oaksamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller narkotika har inverkat på försäkringsfallet, betalar försäkringsbolaget dock till en skadelidande fysisk person den del av ersättningen som denne inte har kunnat driva in till följd av att den försäkrade befunnits vara insolvent vid utsökning eller konkurs.

7.2 Personförsäkring (28 § och 29 §)

Försäkringsbolaget är fritt från ansvar, om den försäkrade uppsätligen har förorsakat försäkringsfallet.

Om den försäkrade har förorsakat försäkringsfallet av grov oaksamhet, kan försäkringsbolagets ansvar minskas enligt vad som är skäligt med beaktande av förhållandena.

Om någon annan som är berättigad till försäkringsersättning än den försäkrade har förorsakat försäkringsfallet uppsätligen, är försäkringsbolaget fritt från ansvar gentemot honom. Den som har förorsakat ett försäkringsfall av grov oaksamhet eller i en sådan ålder eller ett sådant sinnestillstånd att han inte skulle kunna dömas till straff för brott, kan få ut försäkringsersättningen eller en del av den endast om detta anses skäligt med beaktande av de förhållanden under vilka försäkringsfallet har förorsakats.

Om den försäkrade har avlidit, ska den del av försäkringsersättningen som inte betalas ut till den eller dem som förorsakat försäkringsfallet betalas ut till de övriga ersättningsberättigade.

8 Identifikation vid skadeförsäkring (33 §)

Vad som ovan har sagts om den försäkrade i fråga om förorsakande av försäkringsfall, iakttagande av säkerhetsföreskrifter eller uppfyllande av räddningsplikt ska på motsvarande sätt tillämpas på den som

- 1) med den försäkrades samtycke är ansvarig för ett försäkrat motor drivet fordon eller släpfordon, fartyg eller luftfartyg. Med samtycke avses av den försäkrade givet tillstånd att framföra eller på annat sätt använda ett ovan nämnt transportmedel eller också ett samtycke som framgår av omständigheterna.
- 2) tillsammans med den försäkrade äger och nyttjar försäkrad egendom eller
- 3) bor i gemensamt hushåll med den försäkrade och använder försäkrad egendom tillsammans med honom.

Vad som ovan har sagts om den försäkrade i fråga om iakttagande av säkerhetsföreskrifter ska på motsvarande sätt tillämpas på den som på grund av att han är anställd hos den försäkrade ska sörja för att säkerhetsföreskrifterna iakttas.

9 Förmånstagarförordnande vid personförsäkring

9.1 Förmånstagare

Försäkringstagaren har rätt att förordna en person (förmånstagare) som i stället för honom eller den försäkrade har rätt till den ersättning som betalas ut. Försäkringstagaren kan ändra eller återkalla förmånstagarförordnandet, om något försäkringsfall i samband med vilket förordnandet är avsett att tillämpas inte har inträffat.

Om ett förmånstagarförordnande är i kraft, ingår en försäkringsersättning som ska betalas med anledning av att den försäkrade avlidit inte i hans dödsbo. En försäkringsersättning ingår i den försäkrades dödsbo, om det inte finns något förmånstagarförordnande och det i försäkringsvillkoren inte bestämts att ersättningen ska betalas till försäkringstagaren.

9.2 Förmånstagarförordnandets form

Ett förmånstagarförordnande samt återkallande eller ändring av det är utan verkan, om försäkringsbolaget inte skriftligen har underrättats om saken.

9.3 Förmånstagarförordnandets form i gruppförsäkring

Beträffande förmånstagarförordnandet avtalas i gruppförsäkringsavtalet mellan försäkringsbolaget och försäkringstagaren.

Förmånstagare kan ändras om en överenskommelse om ändringsrätten har intagits i gruppförsäkringsavtalet.

Om ett förmånstagarförordnande är i kraft, ingår en försäkringsersättning som ska betalas med anledning av att den försäkrade avlidit inte i hans dödsbo. En försäkringsersättning ingår i den försäkrades dödsbo, om det inte finns något förmånstagarförordnande och det i försäkringsvillkoren inte bestämts att ersättningen ska betalas till försäkringstagaren.

10 Ersättningsförfarande

10.1 Ersättningsökandens skyldigheter (69 § och 72 §)

Den ersättningsökande ska omedelbart underrätta försäkringsbolaget om skadefallet. Ett brott ska utan dröjsmål anmälas till polisen på brottsorten.

Den som yrkar på ersättning ska till försäkringsbolaget överlämna sådana handlingar och uppgifter som behövs för utredningen av försäkringsbolagets ansvar. Hit hör t.ex. de handlingar och uppgifter med vilkas hjälp det kan konstateras om ett försäkringsfall inträffat, hur stor skada som uppkommit och till vem ersättningen ska utbetalas, vem som framförde fordonet och huruvida alkohol eller andra rusmedel har haft någon inverkan på skadefallet.

Handlingar och utredningar måste införskaffas och tillställas bolaget på ersättningsökandens egen bekostnad, om inte annat avtalats. Ersättningsökanden ska förvara handlingar och uppgifter i minst sex månader efter det att ersättning söks och sända dem till försäkringsbolaget på begäran.

Den försäkrade får t.ex. inte genom att avlägsna sig från skadeplatsen, genom annat förfarande i syfte att undvika utredningen av skadan eller genom att förtära alkohol efter skadefallet försvåra eller hindra utredningen av en sådan omständighet som kan vara av betydelse vid bedömningen av försäkringsfallet och försäkringsgivarens ansvar.

Försäkringsbolaget ska före reparationen beredas tillfälle att inspektera den skadade egendomen för att utreda orsaken till skadan och för att kunna konstatera, om det är fråga om en skada som ersätts ur försäkringen. Om reparationen har inletts utan att försäkringsbolaget beretts möjlighet till inspektion, ska reparationsarbetet dokumenteras t.ex. genom att fotografera och spara de skadade delarna. Ett skadat föremål får inte förstöras utan särskild anledning.

Försäkringsbolaget är inte skyldigt att betala ersättning förrän det har erhållit ovan nämnda utredningar.

Om den som yrkar på ersättning efter ett försäkringsfall svikligt har lämnat försäkringsbolaget oriktiga eller bristfälliga uppgifter, vilka är av betydelse för bedömningen av försäkringsfallet och försäkringsbolagets ansvar, kan ersättningen nedsättas eller krävet på ersättning avslås enligt vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

I samband med skadereglering kan skador som anmäls till olika bolag kontrolleras med hjälp av försäkringsbolagens gemensamma datasystem för skadeförsäkringar. Försäkringsbolaget har efter en skada också rätt att ur fordonets datasystem utreda uppgifter om fel och körhändelser som sparats i datasystemet till den del utredningen av dem kan anses vara nödvändiga för att bedöma försäkringsbolagets ansvar.

10.2 Preskription av rätt till ersättning (73 §)

Försäkringsersättning ska sökas hos försäkringsbolaget inom ett år från det att ersättningsökanden fått kännedom om försäkringsens giltighet, försäkringsfallet och skadepåföljden med anledning av försäkringsfallet. Ersättningsanspråket ska i varje händelse framläggas inom tio år från det att försäkringsfallet inträffat eller, om försäkringen tecknats i händelse av personskada eller skadeståndsskyldighet, från det att skadepåföljden uppkommit. Med framläggande av ersättningsanspråk jämställs anmälan om försäkringsfallet. Om ersättningsanspråk inte framläggs inom denna tid, förlorar ersättningsökanden sin rätt till ersättning.

10.3 Kvitning mot försäkringsersättning

Försäkringsbolaget kan dra av obetalda förfallna premier och andra förfallna fordringar från en ersättning som ska betalas. För Måttskydds-försäkringar kan dessutom göras en kvitning för alla de försäkringsbolags del som kan vara försäkringsgivare i Måttskyddsavtalet.

10.4 De till vars förmån en egendomsförsäkring gäller (62 §)

En egendomsförsäkring gäller till förmån för ägaren, den som köpt egendomen med äganderättsförbehåll, den som har panträtt eller retentionsrätt i egendomen samt även i övrigt till förmån för den som bär risken för egendomen.

10.5 Sanktioners inverkan på ersättningen

Ett försäkringsbolag, dess dotterbolag eller en nätverkspartner som skriver ut en lokal försäkring är inte skyldig att utbetala ersättning, skadestånd, avvärjningskostnader, utrednings- eller rättegångskostnader och inte heller andra ekonomiska, resurser om en sådan här betalning skulle strida mot sanktioner, andra begränsande åtgärder eller lagstiftning som fastställts av finska staten, Förenta nationerna, Europeiska unionen, Förenta staterna eller Förenade kungariket eller av behöriga myndigheter eller organ i dessa.

11 Sökande av ändring i försäkringsbolagets beslut (8 §, 68 § och 74 §)

11.1 Självrättelse

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden misstänker ett fel i försäkringsbolagets beslut, har han rätt att få närmare information om de omständigheter som har lett fram till avgörandet. Försäkringsbolaget ska korrigera beslutet om nya utredningar ger anledning till detta.

11.2 FINE och konsumenttvistenämnden

FINEs Försäkrings- och finansrådgivning (www.fine.fi) ger avgiftsfritt opartiska råd och handledning. FINEs Försäkrings- och finansrådgivning och Försäkringsnämnden ger också rekommendationer till avgörande i tvistemål. FINE behandlar inte en tvist som är anhängig eller har behandlats hos konsumenttvistenämnden eller en domstol.

Försäkringsbolagets beslut kan också hänskjutas till konsumenttvistenämnden (www.kuluttajariita.fi). Innan ärendet förs till konsumenttvistenämnden ska konsumenten kontakta magistraternas konsumentrådgivning (www.kuluttajaneuvonta.fi). Konsumenttvistenämnden behandlar inte ett tvistemål som är anhängigt eller som behandlats vid Försäkringsnämnden eller i domstol.

11.3 Tingsrätt

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden inte nöjer sig med försäkringsbolagets beslut, kan han väcka talan mot försäkringsbolaget.

Talan med anledning av försäkringsbolagets beslut ska väckas inom tre år efter det att parten fått skriftligt besked om försäkringsbolagets beslut och om denna tidsfrist. Sedan tidsfristen löpt ut föreligger inte längre rätt att väcka talan.

Behandling i nämnd avbryter preskriptionstiden för rätten att väcka talan. Vid båtskador ska före domstolsbehandling av Dispaschören i Finland inhämtas en utredning angående ersättning (lagen om ersättning genom dispaschör i sjöförsäkringsärende 10/1.53).

12 Försäkringsbolagets regressrätt (75 §)

Den försäkrades rätt att kräva skadestånd av tredje man som är ersättningsansvarig för skadan övergår till försäkringsbolaget till den del bolaget har ersatt skadan.

Om skadan har förorsakats av tredje man i egenskap av privatperson, arbetstagare, tjänsteman eller annan med dessa enligt skadeståndslagens 3 kapitel 1 § jämställbar person eller som fordonets ägare, innehavare, förare eller passagerare, uppkommer för försäkringsbolaget regressrätt gentemot den ifrågakvarande personen endast om denne förorsakat skadan uppsåtligt eller av grov oaktamhet eller om han är ersättningsansvarig för skadan oberoende av oaktamhet.

Om skadan har förorsakats vid framförande av motorfordon, har försäkringsbolaget utöver det ovan nämnda dessutom rätt att återkräva den ersättning som utbetalats till följd av skadan, om föraren har förorsakat skadan då han eller hon framfört fordonet i ett sådant tillstånd att alkoholhalten i hans eller hennes blod under körningen eller därefter uppgår till minst 1,2 promille eller han eller hon har minst 0,53 milligram alkohol per liter i sin utandningsluft, eller hans eller hennes förmåga att utföra de prestationer som uppgiften kräver är kännbart nedsatt av påverkan av något annat berusningsmedel än alkohol, eller av samverkan mellan sådana ämnen.

Försäkringsbolaget har vid personförsäkringar rätt att kräva ersättning av tredje man bara för ersättningar för kostnader förorsakade av sjukdom eller olycksfall och för ersättningar som betalats för förlust av förmögenhet.

Om skadan har förorsakats av att motorfordon använts i trafik, har det försäkringsbolag som betalat ersättning ur den frivilliga försäkringen regressrätt gentemot trafikförsäkringsbolaget upp till det belopp som försäkringsbolaget betalat.

13 Ändring av försäkringsavtal

13.1 Ändring av skadeförsäkringens avtalsvillkor under försäkringsperioden (18 §)

Försäkringsbolaget har rätt att under försäkringsperioden ändra premien eller andra avtalsvillkor så att de motsvarar de nya förhållandena,

1) om försäkringstagaren eller den försäkrade har åsidosatt sin upplysningsplikt enligt punkt 2.1 eller

- 2) om det under försäkringsperioden har skett en sådan förändring som avses i punkt 5 i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för försäkringsbolaget när avtalet ingicks eller i någon omständighet som antecknats i försäkringsbrevet.

Efter att ha fått kännedom om en sådan omständighet ska försäkringsbolaget utan obefogat dröjsmål sända ett meddelande om hur och från vilken tidpunkt premien eller övriga avtalsvillkor ändras. I meddelandet ska nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen.

13.2 Ändring av personförsäkringens avtalsvillkor under försäkringsperioden (20 §)

Försäkringsbolaget har rätt att under försäkringsperioden ändra premien eller andra avtalsvillkor så att de motsvarar de riktiga eller förändrade förhållandena,

- 1) om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av oakt-samhet som inte kan anses vara ringa har åsidosatt sin upplysnings-plikt enligt punkt 2.1 och försäkringsbolaget, om korrekta och full-ständiga upplysningar hade lämnats, skulle ha beviljat försäkring endast mot högre premie eller annars på andra villkor än de avtalade, eller
- 2) om försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligen vid uppfyllandet av sin i punkt 2.1 avsedda upplysningsplikt och försäk-ringen trots detta, på grund av jämkning av påföljderna av åsidosät-tandet, enligt punkt 2.3 är bindande för försäkringsbolaget; eller om
- 3) det under försäkringsperioden, i de omständigheter som försäkrings-tagaren eller den försäkrade uppgivit för försäkringsbolaget när avta-let ingicks har skett en sådan förändring som avses i punkt 5 och försäkringsbolaget skulle ha beviljat försäkring endast mot högre premie eller annars på andra villkor i det fall att den med den försäkrade för-knippade omständigheten skulle ha svarat mot förändringen redan då försäkringen beviljades.

Efter att ha fått kännedom om en sådan omständighet ska försäkringsbo-laget utan obefogat dröjsmål sända försäkringstagaren ett meddelande om att premien eller villkoren ändrats. I meddelandet ska nämnas att försäk-ringstagaren har rätt att säga upp försäkringen.

13.3 Ändring av avtalsvillkor för fortlöpande skadeförsäkring och personförsäkring vid övergång till ny period (19 § och 20 a §)

Anmälningförfarande

Försäkringsbolaget har rätt att inför övergången till en ny försäkringspe-riod ändra försäkringsvillkoren, premien och övriga avtalsvillkor, då grun-den för ändringen utgörs av

- ny eller ändrad lagstiftning eller en myndighetsföreskrift
- ändrad rättspraxis
- en oförutsedd förändring i omständigheterna (t.ex. internationell kris, exceptionell naturföreteelse, katastrofartad olycka)
- förändring i förhållandet mellan skadekostnader, ändring i kostnads-nivå eller betalda ersättningar och premier
- förändring i sådan omständighet eller sådant förhållande, som försäk-ringsbolaget anser att inverkar på premiens storlek och skaderisken. Sådana kan vara exempelvis förändringar i försäkringstagarens, den försäkrades eller ägarens eller innehavarens ålder eller boningsort, i åldern, placeringen, egenskaperna, försäkringsstället, skadehisto-rian och skadeutvecklingen hos försäkringsobjektet eller en del av ett sådant.

Försäkringsbolaget har dessutom rätt att ändra premien genom att i enlig-het med skaderisken fastställa olika grunder för bestämmande av premien.

Försäkringsvillkoren eller premierna i personförsäkringen kan dock inte ändras av den anledningen att den försäkrades hälsotillstånd har försäm-rats efter att försäkringen tecknades eller av den anledningen att ett för-säkringsfall har inträffat.

Vid personförsäkring har försäkringsbolaget rätt att inför övergången till en ny försäkringsperiod ändra försäkringsvillkoren, premien och övriga avtalsvillkor om det finns särskilda skäl till ändringen på grund av

- den allmänna skadeutvecklingen eller
- en förändring i räntenivån och under förutsättning att försäkringsav-talets innehåll i jämförelse med det ursprungliga avtalet inte väsentligt förändras.

Försäkringsbolaget har dessutom rätt att i försäkringsvillkoren och de övriga avtalsvillkoren göra mindre ändringar som inte påverkar försäk-ringsavtalets huvudsakliga innehåll.

Om försäkringsbolaget företar ändringar av ovan beskriven art i försäk-ringsavtalet, ska bolaget i samband med premiefakturan sända försäk-ringstagaren ett meddelande om hur premien eller övriga avtalsvillkor ändras. I meddelandet ska nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen.

Ändringen träder i kraft vid ingången av den försäkringsperiod som först följer sedan en månad förflutit från det meddelandet avsändes.

Försäkringsavtalet kan dessutom ändras i enlighet med indexbestämmel-serna i punkt 13.4.

Försäkringsbolaget har utöver vad som anges ovan rätt att göra ändringar, som beror på bestämmelser om bonus-, koncentrerings-, preferens- eller ägarkunder eller andra motsvarande bestämmelser som ingår i försäk-ringen. På premien inverkar också eventuella kundförmåner och rabat-ter, vilkas storlek, beviljningsgrunder samt varaktighet och giltighetstider kan ändras.

Ändringar som förutsätter att försäkringen sägs upp

Om försäkringsbolaget ändrar försäkringsvillkor, premie eller övriga avtalsvillkor i andra fall än sådana som nämnts ovan, eller om bolaget ute-lämnar en kraftigt marknadsförd förmån ur försäkringen, ska försäkrings-bolaget skriftligen säga upp försäkringen att upphöra när försäkringspe-rioden går ut. Meddelande om uppsägningen ska sändas senast en månad före försäkringsperiodens utgång. I livförsäkringen kan ändringar som för-utsätter uppsägning inte företas.

13.4 Inverkan av index

I försäkringsbrevet nämns alltid om index tillämpas på försäkringen. Om index inte nämns i försäkringsbrevet för en försäkring, är försäkringen inte bunden vid index.

I Mitthem-försäkringen är premierna, maximiersättningarna och självriskerna bundna till byggkostnadsindex. Premierna, maximiersättningarna samt självriskerna för försäkringarna för hemlösöre i flervånings- och rad-hus och för delar av lägenheter samt för försäkringarna för magasinerat hemlösöre har emellertid bundits till konsumentprisindex.

De i försäkringsbrevet angivna försäkringsbeloppen för värdeföremåls-, resgods-, småbåts-, ansvars- och rättskyddsförsäkringarna är bundna vid konsumentprisindex. Också den i försäkringsbrevet angivna självrisken är bunden till konsumentprisindexet.

Premien för skogs- och skogsbrandförsäkringar är bunden vid skogsför-säkringspremieindexet. Självrisken är bunden vid konsumentprisindexet.

Maximiersättningarna och ersättningsbeloppen i hälsoförsäkringen, utkomstförsäkringen, Pohjola Resenärförsäkring, livförsäkringen och inva-liditetsförsäkringen är bundna till prisutvecklingen för den nyaste index-serien i konsumentprisindexet. Men om ersättningsbeloppet minskar med åldern i livförsäkringen och invaliditetsförsäkringen, är försäkringspremi- en bunden till index.

Försäkringar på vilka tillämpas försäkringsvillkoren för Försäkringar som tagits ur försäljning

De försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet för en liv-, invalidi-tets- eller resenärförsäkring är bundna vid konsumentprisindex och för-säkringsbeloppen för sjukkostnads- och olycksfallsförsäkringar är bundna vid prisutvecklingen för gruppen hälso- och sjukvårdsnyttigheter i konsu-mentprisindexet. Om emellertid försäkringsbeloppet sjunker med stigande ålder eller om ersättningsformen inte har ett försäkringsbelopp uttryckt i euro, är premien bunden vid index. I värdkostnads-, sjukvårds-, sjukkostnads- och olycksfallsförsäkringarna är självriskbeloppet i euro och försäk-ringspremierna bundna vid prisutvecklingen för gruppen hälso- och sjuk-vårdsnyttigheter i konsumentprisindexet.

Vid skadeförsäkring är de i försäkringsbrevet angivna försäkringsbeloppen för egendomsförsäkringarna för lösöre och resgods-, ansvars- och rätts-skyddsförsäkringarna bundna vid konsumentprisindex. Det försäkringsbe-lopp som anges i ett försäkringsbrev för egendomsförsäkringen för bygg-nad är bundet vid byggkostnadsindex. I en egendomsförsäkring som base-rar sig på fullvärde är försäkringspremierna för lösörets del bunden till konsumentprisindex och för byggnadernas del bunden till byggkostnadsindex. Det maximibelopp som anges i ett försäkringsbrev för egendomsförsäk-ringen för lösöre är bundet till konsumentprisindex. Också den i försäk-ringsbrevet angivna självrisken är bunden till konsumentprisindexet.

13.4.1 Indexbundet försäkringsbelopp

Som jämförelseindex används index för kalendermånaden fyra måna-der före försäkringsperiodens begynnelse. Det belopp som anges i för-säkringsbrevet ändras i början av varje försäkringsperiod med lika många procent som jämförelseindex avviker från senast använda jämförelseindex.

Premien för den nya försäkringsperioden ändras så att den motsvarar det justerade försäkringsbeloppet.

Försäkringsbeloppet avrundas till närmaste hela euro.

Vid skadeförsäkring är försäkringsbeloppet vid skadetillfället lika många procent av det i försäkringsbrevet angivna försäkringsbeloppet som index för kalendermånaden fyra månader före skadedagen är av senast använda jämförelseindex. Försäkringsbeloppet är härvid dock högst 15 % större än det försäkringsbelopp som angetts i försäkringsbrevet eller det i början av den närmast föregående försäkringsperioden justerade försäkringsbelop-pet.

13.4.2 Indexbunden försäkringspremie

Som jämförelseindex används indexet i september månad det kalenderår som föregår försäkringsperiodens begynnelse. I skogsförsäkringar används som jämförelseindex emellertid indexet det kalenderår som före-går försäkringsperiodens begynnelse. Premien ändras i början av varje försäkringsperiod med lika många procent som jämförelseindex avviker från senast använda jämförelseindex.

I försäkringar som baserar sig på försäkringsbelopp ändras försäkringsbe-loppet för försäkringsperioden så att det motsvarar den justerade premien.

Då ersättningsbeloppet minskar med åldern i livförsäkringen och invalidi-tetsförsäkringen, fastställs ersättningsbeloppet utifrån premien. Utgående från ersättningsbeloppet beräknas premien för särskild risk.

13.4.3 Indexbindning av maximiersättningsbeloppet i Mitthem-försäkring

Som jämförelseindex används indexet i september månad det kalenderår som föregår försäkringsperiodens begynnelse. Det i försäkringsbrevet för byggnad, lösöre och delar av lägenhet angivna maximiersättningsbeloppet ändras i början av varje försäkringsperiod med så många procent som jämförelseindex avviker från senast använda jämförelseindex.

Maximiersättningsbeloppet avrundas till närmaste hela euro.

13.4.4 Hur maximiersättningar och ersättningsbelopp i hälsoförsäkringen, utkomstförsäkringen, Pohjola Resenärförsäkring, livförsäkringen och invaliditetsförsäkringen binds till index.

Som jämförelseindex används indexet i september månad det kalenderår som föregår försäkringsperiodens begynnelse. De i försäkringsbrevet angivna maximiersättningarna och ersättningsbeloppen ändras i början av varje försäkringsperiod med lika många procent som jämförelseindex avviker från det tidigare använda jämförelseindexet.

Premierna samt i livförsäkringen och invaliditetsförsäkringen också premien för särskild risk ändras så att de motsvarar det justerade ersättningsbeloppet.

Maximiersättningarna och ersättningsbeloppen avrundas till närmaste hela euro.

13.4.5 På skadeförsäkringar och personförsäkringar, på vilka tillämpas försäkringsvillkoren för Försäkringar som tagits ur försäljning, binds maximiersättningsbeloppet till indexet

Som jämförelseindex används indexet i september månad det kalenderår som föregår försäkringsperiodens begynnelse. Det i försäkringsbrevet för skadeförsäkring angivna maximiersättningsbeloppet för fullvärdesförsäkringen för lösöre ändras i början av varje försäkringsperiod med så många procent som jämförelseindex avviker från senast använda jämförelseindex.

Maximiersättningsbeloppen avrundas till närmaste hela 10 euro.

13.4.6 Indexbunden självrisk

Som jämförelseindex används indexet i september månad det kalenderår som föregår försäkringsperiodens begynnelse. Den i försäkringsbrevet angivna självrisken ändras i början av varje försäkringsperiod med lika många procent som jämförelseindex avviker från senast använda jämförelseindex.

Självrisken avrundas till närmaste hela euro.

14 Försäkringsavtalets upphörande

14.1 Försäkringstagarens rätt att säga upp försäkringen (12 §)

Försäkringstagaren har rätt att när som helst säga upp försäkringen att upphöra under försäkringsperioden. Uppsägningen ska ske skriftligen. Annan uppsägning är ogiltig. Om försäkringstagaren inte har angivit något senare datum, upphör försäkringen att gälla när uppsägningsmeddelandet har överlämnats eller avsänts till försäkringsbolaget. Någon uppsägningsrätt finns emellertid inte om den för försäkringsavtalet avtalade giltighetstiden är kortare än 30 dygn.

En uppsägning som tillställts ett av de försäkringsbolag som är försäkringsgivare är giltig också för de andra försäkringsbolagens del.

14.2 Försäkringsbolagets rätt att säga upp skadeförsäkringen under försäkringsperioden (15 §)

Försäkringsbolaget har rätt att säga upp en försäkring att upphöra under försäkringsperioden

- om den försäkrade eller försäkringstagaren innan försäkringen meddelades har lämnat oriktiga eller bristfälliga upplysningar och om försäkringsbolaget inte skulle ha meddelat försäkringen om det hade känt till det rätta sakförhållandet,
- om det under försäkringsperioden, i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för försäkringsbolaget när avtalet ingicks eller i någon omständighet som antecknats i försäkringsbrevet har skett en förändring som innebär en väsentlig fareökning och som försäkringsbolaget inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks,
- om den försäkrade uppsätligt eller av grov oaktsamhet har åsidosatt en säkerhetsföreskrift,
- om den försäkrade har förorsakat försäkringsfallet uppsätligt eller av grov oaktsamhet eller
- om den försäkrade efter försäkringsfallet svikligt har lämnat försäkringsbolaget oriktiga eller bristfälliga upplysningar som är av betydelse för bedömningen av försäkringsbolagets ansvar.

14.3 Försäkringsbolagets rätt att säga upp en personförsäkring under försäkringsperioden (17 §)

Försäkringsbolaget har rätt att säga upp en försäkring att upphöra under försäkringsperioden, eller att säga upp försäkringsskyddet i Sportskydds-försäkringen för en enskild försäkrad under försäkringsperioden, om

- 1) om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsätligt eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har åsidosatt sin upplysningsplikt enligt punkt 2.1 och försäkringsbolaget inte överhuvudtaget skulle ha beviljat

- 2) försäkring om korrekta och fullständiga upplysningar hade lämnats, om försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligt vid uppfyllandet av sin upplysningsplikt enligt punkt 2.1 och försäkringsavtalet trots det med stöd av ifrågavarande punkt är bindande för försäkringsbolaget,
- 3) om det under försäkringsperioden, i de omständigheter som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för försäkringsbolaget när avtalet ingicks har skett en sådan förändring som avses i punkt 5 och försäkringsbolaget inte skulle ha beviljat försäkring i det fall att den med den försäkrade förknippade omständigheten skulle ha svarat mot förändringen redan då försäkringen beviljades
- 4) om den försäkrade uppsätligt har förorsakat försäkringsfallet
- 5) om den försäkrade efter försäkringsfallet svikligt har lämnat försäkringsbolaget oriktiga eller bristfälliga upplysningar som är av betydelse för bedömningen av försäkringsbolagets ansvar.

14.4 Förfarande när försäkringsbolaget säger upp försäkringen under försäkringsperioden

Försäkringsbolaget ska, efter att ha fått vetskap om uppsägningsgrunden, utan obefogat dröjsmål säga upp försäkringen skriftligen. Uppsägningsgrunden nämns i uppsägningsmeddelandet. Försäkringen upphör att gälla en månad efter det att uppsägningsmeddelandet har avsänts.

Försäkringsbolagets rätt att säga upp en försäkring på grund av underlåten premiebetalning bestäms enligt punkt 4.2.

14.5 Försäkringsbolagets rätt att säga upp en skadeförsäkring vid periodens utgång (16 §)

Försäkringsbolaget har rätt att säga upp försäkringen att upphöra vid försäkringsperiodens utgång. Uppsägningsgrunden nämns i uppsägningsmeddelandet. Meddelande om uppsägningen ska sändas senast en månad före försäkringsperiodens utgång.

14.6 Försäkringsbolagets rätt att säga upp en personförsäkring vid försäkringsperiodens utgång (17a §)

Försäkringsbolaget har rätt att säga upp en personförsäkring att upphöra vid premieperiodens utgång. Om premieperioden är kortare än ett år eller om det inte avtalats om någon premieperiod, har försäkringsbolaget på motsvarande sätt rätt att säga upp försäkringen att upphöra vid kalenderårets utgång. Uppsägningen ska ske skriftligt senast en månad före premieperiodens utgång eller, om det inte avtalats om någon premieperiod, senast en månad före kalenderårets utgång. I meddelandet nämns uppsägningsgrunden.

Försäkringen kan dock inte sägas upp av den anledningen att den försäkrades hälsotillstånd har försämrats sedan försäkringen tecknades eller av den anledningen att ett försäkringsfall har inträffat.

Denna uppsägningsrätt har försäkringsbolaget dock inte vid livförsäkring eller invaliditetsförsäkring.

14.7 Ägarbyte (63 §)

Om den försäkrade egendomen övergår till en annan ny ägare än till försäkringstagaren själv, dennes dödsbo eller när innehavaren av ett fordon som har sålts på avbetalning blir ägare till fordonet, upphör försäkringen för denna egendom. Om ett försäkringsfall inträffar inom 14 dagar efter äganderättens övergång, har den nye ägaren dock rätt till ersättning, såvida han inte själv har tecknat en försäkring för egendomen.

Försäkringsavtalet upphör i rättsskydds- och avbrottsförsäkringar som hör till kombinationsförsäkringar för fordon, om den försäkrade egendomen övergår till ny ägare.

14.8 Meddelande om att livförsäkring upphör (21 §)

Om en livförsäkring varit i kraft i över ett års tid, sänder försäkringsbolaget senast en månad och tidigast tre månader innan giltighetstiden upphör en påminnelse om försäkringens upphörande till försäkringstagaren.

Om försäkringsbolaget underlåter att sända denna påminnelse, fortsätter livförsäkringen att vara i kraft. Försäkringen upphör emellertid en månad efter att den försenade påminnelsen avsänts till försäkringstagaren och senast sex månader efter att livförsäkringens giltighetstid löpt ut.

15 Digitala tjänster

Om försäkringstagaren har ingått ett avtal som gäller privatkunders digitala tjänster, kan försäkringstagaren utträta sina ärenden i anslutning till försäkringar i OP:s digitala tjänster, exempelvis tjänsten op.fi. Det är möjligt att utträta ärenden i den omfattning som OP fastställt. I tjänsten kan man bl.a. granska uppgifter om gällande försäkringar eller anmäla skador. Då försäkringstagaren anlitar OP:s digitala tjänster för att sköta sina försäkringsärenden, tillämpas på försäkringen utöver dessa försäkringsvillkor också de gällande allmänna villkoren i avtalet för digitala tjänster för privatkunder, som kunden får då han eller hon ingår ett avtal.

Försäkringsbolaget har rätt att sända alla uppgifter i anslutning till försäkringar, såsom beslut, meddelanden, anmälningar, svar, ändringar och uppsägningar endast elektroniskt till OP:s nät- och mobiltjänster. Försäkringstagaren har rätt att få de uppgifter som nämns ovan per post inom en skälig tid från det att han har meddelat försäkringsbolaget att han vill ha uppgifterna per post.

16 Lagstadgad rätt till profilering

Försäkringsbolaget har rätt till profilering då det utför riskhantering i enlighet med försäkringsbolagslagen och andra bestämmelser.

17 Lag och beräkningsgrunder som tillämpas

På alla försäkringar tillämpas finsk lag och på personförsäkringarna dessutom de beräkningsgrunder som lagen om försäkringsbolag förutsätter.

Bra att veta

Allmänna ersättningsbegränsningar

Vi ersätter inte en skada, som förorsakats uppsåtligen eller av grov oaktsamhet. Försäkringarna ersätter inte heller en atomskada eller en skada som ersätts på basis av någon garanti, lag eller något annat avtal.

När försäkringen börjar gälla och när den upphör samt minimipremie

Din försäkring träder i kraft genast när vi har fått din försäkringsansökan. Du kan avtala att den träder i kraft senare. Om försäkringen inte kan beviljas, är vi inte ansvariga för skador. Försäkringen gäller tills vidare. Du kan skriftligen när som helst säga upp din försäkring.

Obs! Under försäkringsperioden kan vi ta ut en försäkrings-specifik minimipremie.

Om premien inte har betalats inom den utsatta tiden, kan vi automatiskt säga upp försäkringen att upphöra efter två veckor. Vi tar också ut dröjsmålsränta och indrivningskostnader.

Försäkringen kan också sägas upp, om försäkringstagaren eller den försäkrade har:

- gett oriktiga uppgifter
- försummat att iaktta säkerhetsföreskrifterna
- förorsakat en skada uppsåtligen eller av grov oaktsamhet ökat risken genom att till exempel överlåta egendom i utomståendes händer.

Till försäkringen kan årligen komma förändringar

Vi har rätt att införa din övergång till en ny försäkringsperiod ändra försäkringsvillkoren, premien och övriga avtalsvillkor, då orsaken är

- ny eller ändrad lagstiftning eller en myndighetsföreskrift
- en oförutsedd förändring i förhållanden, t.ex. en internationell kris
- förändring i sådan omständighet eller sådant förhållande som försäkringsbolaget anser att inverkar på premiens storlek och skaderisken. Sådana kan vara exempelvis förändringar i försäkringstagarens, den försäkrades eller ägarens eller innehavarens ålder eller boningsort, i åldern, placeringen, egenskaperna, försäkringsstället, skadehistorien och skadeutvecklingen hos försäkringsobjektet eller en del av ett sådant.
- förändring i förhållandet mellan försäkringens skadekostnader, index, kostnadsnivå eller betalda premier.

Observera att på premien kan vid teckningstidpunkten inverka olika premiesättningsfaktorer, och på basis av dem kan premien ändras också under försäkringens giltighetstid. Försäkringens premiesättningsfaktorer ser du i varje produktbeskrivning.

Dessutom har vi rätt att i försäkringsvillkoren och övriga avtalsvillkor göra mindre ändringar som inte påverkar avtalets huvudsakliga innehåll.

Försäkringsbolaget har rätt att göra ändringar i premien, som beror på bestämmelser om bonus-, koncentrerings-, preferens- eller ägarkunder eller andra motsvarande bestämmelser som ingår i försäkringen. Försäkringspremien påverkas då försäkringen tecknas och senare också under försäkringens giltighetstid av eventuella kundförmåner och rabatter, vilkas

storlek, beviljningsgrunder samt varaktighet och giltighetstider kan ändras, exempelvis då en tidsbestämd rabatt eller en kampanjrabatt upphör.

Försäljningsprovisioner för försäkringar

Pohjola Försäkring Ab betalar en fast provision som baserar sig på en procentuell andel av premien eller på antalet försäkringar. På provisionen och dess storlek inverkar försäkringsprodukten och försäljningskanalen. Provisionen betalas till ombudet eller den anställda på försäkringsbolaget.

Ansökan om ersättning

Ersättning ska sökas inom ett år från det att du fått vetskap om försäkringens existens, den skada som skett och dess följder. Ersättning ska i varje händelse sökas inom 10 år från det att skadan inträffat eller, om försäkringen har tecknats för skadeståndsskyldighet inom 10 år från det att skadepåföljden uppkommit.

Råd gällande ersättningar och försäkringar

Vi ger råd i försäkrings- och ersättningsärenden på servicenumret 0303 0303.

Om du är missnöjd med hur vi eller det ombud som representerat oss har agerat vid försäljningen av försäkringar eller i dina andra försäkringsärenden, ber vi dig ringa numret ovan.

Utomstående rådgivning ger

- FINEs Försäkrings- och finansrådgivning, tfn 09 685 0120, www.fine.fi

Du kan söka ändring i försäkrings- och ersättningsbeslut hos

- Kundombudsmannen asiakasasiamies@pohjola.fi
- FINEs Försäkrings- och finansrådgivning samt Försäkringsnämnden, tfn 09 685 0120, www.fine.fi
- Konsumenttvistenämnden, tfn 010 366 5200, www.kuluttajariita.fi. Kontakta alltid först: www.kuluttajaneuvonta.fi.
- Trafikskadenämnden, tfn. 010 286 8200, www.liikennevahinkolautakunta.fi

Du kan också föra saken till domstol inom tre år från det att du fick besked om vårt beslut.

Dina uppgifter behandlas konfidentiellt

Vi behandlar dina personuppgifter enligt gällande författningar samt enligt dataskyddsklausulen och -beskrivningen samt utnyttjar också automatiskt beslutsfattande i försäkrings- och ersättningsbeslut.

När du tecknar en försäkring baserar sig ett eventuellt automatiskt beslut om beviljande på de uppgifter som du gett, vårt kundregister och kreditupplysningsregistret i enlighet med våra regler för kundurval. Då det inträffar en skada baserar sig det eventuella automatiska beslutet på de uppgifter du gett om skadan, på försäkringsvillkoren och vårt kundregister samt på de uppgifter som finns i försäkringsbolagets gemensamma skaderegister. Uppsägning av en försäkring på grund av försummelse av betalning sker också automatiskt.

Läs mer om dataskydd på webbplatsen www.uusi.op.fi/data-skydd.

461259s 6.20

Pohjola Försäkring Ab, FO-nummer 1458359-3, Helsingfors
Gebhardsplatsen 1, 00013 OP
Hemort: Helsingfors, huvudsaklig bransch: försäkringsverksamhet

Framgång tillsammans.

